

[Poul Møller.]

så risikerer vi, at den islandske regering slet ikke vil have gaven. Dette stiller jo i klar belysning, hvorledes forholdet i denne sag er imellem gavegiver og gavemodtager, og det viser, hvor ulykkeligt man bar sig ad i 1961. Det viser, at alle de fadæser, man lavede i 1961, nu i 1964 binder folketingsflertallets og regeringens hænder.

Hvad var det, man gjorde i 1961? Man indledte forhandlinger derinde i folketingets ministerværelse, mens ingen anede noget om det, under Nordisk Råds møde her i København. Da trak man islandske ministre derind og indledte nogle mundtlige forhandlinger, i hvilke man udtalte, at nu kunne man tænke sig at få løst denne sag. Man skitserede en løsning, man bad om at få en islandsk ønskeseddel; den fremkom den 2. marts, få dage efter. Man bad 2 danske sagkyndige om at se på denne liste og se, om de ikke kunne blive enige om en liste. Den ene af de danske sagkyndige, man udpegede, og som blev citeret af det ærede medlem hr. Dupont, har over for folketingsudvalget i en erklæring, som findes i bilaget til udvalgsbetænkningen — det findes i tillæg B. sp. 607 — udtalt, at han ikke var sagkyndig, og at han allerede i 1961 havde gjort opmærksom på, at han ikke var sagkyndig i oldnordisk eller oldislandsk.

Man gik altså i gang; man startede med over for gavemodtageren at sige: I skal have en gave. Man drøftede det ikke med folketingets politiske partier, man spurgte ikke det udenrigspolitiske nævn, om vi kunne indlede forhandlinger med Island om udlevering af islandske håndskrifter som en gave til Island. Man talte ikke med de videnskabsmænd, der af staten og af universitetet er indsat til at værne om og virke med denne samling. Ved et hvilket som helst andet lovforslag, som vi har til behandling i det høje ting, selv ved de mindste bagateller, går man først ud til de sagkyndige og siger: dette er vor tanke, hvad mener I om det? Her gik man til gavemodtageren, forpligtede sig og fremsatte først derefter lovforslaget i folketinget og bad så først om en udtalelse fra universitetet og bad så først om en udtalelse fra Den arnamagnæanske Kommission, der efter testamentet skulle værne om Arne Magnus-

sens store gave til Københavns universitet.

Det er denne fremgangsmåde, og det er disse tilblivelsesmangler, som klæbede ved lovforslaget af 1961, og som klæber ved det foreliggende forslag af 1964, som man ikke vil give sig til at ændre. Man siger nu, at man har afgivet et løfte til Island. Men man ved godt, at statsretligt er hverken den høje regering eller folketingsflertallet eller tinget som sådant forpligtet over for Island, før folketinget har vedtaget loven endeligt og den er stadfæstet af kongen. Regeringen er ikke forpligtet, hvis den ikke kan få lovforslaget gennemført i folketinget. Derfor er betragtningen om, at man er bundet af løftet, ikke afgørende; det kan ikke være bindende for folketinget, at regeringen har ført disse forhandlinger.

Men man har altså ikke villet risikere, at Island skulle springe fra. Jeg nødes i den forbindelse til at sige noget om Islands holdning. Jeg har ikke gjort det før under de debatter, vi har haft om denne sag. Jeg tror, at det er vigtigt for os at kunne føre diskussionen som et dansk anliggende, fordi det drejer sig om en gave fra Danmark, som vi alene skal træffe beslutning om. Jeg kan imidlertid ikke lade være at gøre den bemærkning, at det er højst skuffende for os, der hører til mindretallet i denne sag, at bare vi fremsætter ønske om at få en forhandling med repræsentanter for altinget, med islandske parlamentarikere, så styrter den islandske undervisningsminister ud med en erklæring om, at han ikke har noget at forhandle med det danske folketing om, at der ikke kan ændres noget i 1961-lovforslaget og 1961-overenskomsten. Skønt han ved, at det er dette folketing, der skal beslutte sig til gaven, skønt han ved, at det er dette folketing, som alene er kompetent statsretligt over for Island til at forpligte sig, og skønt han ved, at Island ikke har noget folkeretligt krav, men kun står med forventning om en gave, så vil han ikke forhandle denne gave med den kompetente myndighed i Danmark, der skal afgøre denne sag.

Jeg synes ikke, det er noget rimeligt standpunkt, den islandske undervisningsminister her har taget, og jeg vil gerne sige, at på et eller andet tidspunkt må det spørgsmål stilles: er det kun Danmark, der skal gøre noget for et godt dansk-islandsk for-